

Zájem o děti, nebo populismus?

Komentář arcibiskupa Jana Graubnera.

Převzato z Katolického týdeníku 18/2008.

Ministerstvo pro menšiny a lidská práva přišlo s návrhem zakázat jakékoliv tělesné tresty dětí. Zájem o děti je rozhodně chválihodný. Jen se vážně obávám, že nejde o skutečnou pomoc dětem. Každý vychovatel ví, že má lepší možnosti motivovat, napomínat či donucovat děti k správnému jednání, než jsou tělesné tresty. Pokud sáhne k pohlavku, sám to považuje za prohru, protože si uvědomuje, že kdyby byl lepší vychovatel, zvládl by to i bez něj. Zároveň má však zkušenost, že pro dítě je důležitější, jestli vnímá lásku vychovatele. Osobní zájem a láska mohou mít někdy i tvrdší formy. Daleko horší je nedostatek zájmu a porozumění, zanedbání výchovy, či dokonce převrácení hodnot.

Krok pro ochranu dětí považuji za nutný a správný, jsem ale přesvědčen, že děti od nás potřebují něco důležitějšího. Potřebují především čas rodičů, kteří jim umějí naslouchat a učí je vlastním příkladem „být pro druhé“, aby se mohly rozvinout ve skutečné osobnosti. Děti potřebují pro svůj rozvoj nejen zdravé životní prostředí, ale také to morální. To by ovšem bylo drahé, protože sdělovací prostředky by se musely zřeknout ekonomických zisků ze šíření nemravnosti. Umělci a tvůrci zábavné kultury by museli mít vyšší cíle, pracovat na vlastní sebevýchově, vnitřní kráse a ušlechtilosti, z nichž by nabízeli druhým. Omezit své zisky by museli všichni, kteří vydělávají na manipulaci s lidmi, na probouzení jejich vášní a závislosti. Společnost by musela pozvednout úctu a vážnost rodiny. Zásadně změnit pohled na život. Copak hádky rodičů nepůsobí dětem větší stresy než plácnutí milující matky či pohlavek přátelského otce? Copak absence výchovy není přímo zločinem na další generaci? Není rozpad rodiny okradením dítěte o milovanou osobu? Nepatří k základním právům dítěte právo na otce a matku, kteří mu vytvářejí prostředí lásky a domova, zázemí jistoty a pokoje? Nemá dítě právo na sourozence, v jejichž společenství se formují základní lidské postoje a vztahy?

Děti rozhodně potřebují vstřícný krok společnosti i zákonů. Omezení výchovných prostředků je asi to nejlacinější, co jim můžeme nabídnout, ovšem ne to nejpotřebnější. Nemohli bychom zasypat ministerstvo lepšími nápady?